

[Socialministeren.]

Trangstilfælde tilbage, som maa afgøres rent skønsmæssigt. De omhandles i Kapitlerne om Kommunehjælp og Fattighjælp. Den sidste er trængt tilbage til 3 Grupper: Alkoholister, visse Omstrejfer og forsømmelige Forsørgere i grovere Tilfælde, medens Kommunehjælpen omhandler den almindelige skønsmæssige Hjælp, der nu normalt maa afholdes som Fattighjælp, naar Hjælpekasserne ikke kan eller vil træde til eller ikke har Penge nok.

Kommunehjælpen er dog paa forskellig Vis begrænset i Modsætning til nu. Jeg har søgt at skabe et vist Forhold mellem den Hjælp, der ydes af det offentlige gennem Forsikringslovgivningen, og den Hjælp, der kan ydes gennem Forsørgelseslovgivningen, for ikke paa Forhaand at gøre mindre ranke Rygge interesserede i at faa mere Hjælp gennem offentlig Forsorg, end de kan sikre sig selv gennem Forsikringslovgivningen. Det er ikke let at lave Lovbestemmelser herom, men som man vil se, er der gennem en Række Bestemmelser truffet begrænsende Regler, hvorved selve Hovedformaalet skulde kunne opnaas. Det var saa mit Forslag, at denne Kommunehjælp kun skulde have særlige Retsvirkninger for Modtageren, hvis den i Art eller Størrelse blev saa omfattende, at det sociale Udvalg indstillede dette til Kommunalbestyrelsen. Denne Betragtning har jeg ikke kunnet trænge igennem med overfor det ærede Venstreparti, som har ment, at det vilde være naturligt i Loven at fastsætte, at Kommunehjælpen fik visse Virkninger, dog ikke som de nuværende Fattighjælpsvirkninger, men Virkninger i Retning af for en vis Tid at borttage vedkommendes Valgret og Valgbarhed, naar Hjælpen havde naaet en saadan Størrelse, at den maatte kaldes egentlig Forsørgelse, medmindre det sociale Udvalg efter sit Kendskab til Forholdene indstillede til Kommunalbestyrelsen o. s. v., som man kan se nærmere i § 307.

Det gælder altsaa her ogsaa om Kommunehjælpen, at man har søgt at graduere efter Forholdene, saa at Retsvirkningerne ikke bliver strengere, end det synes rimeligt.

Endelig kommer vi da til det aller sidste Afsnit, der alene skulde omhandle dem, som vel *kan* opfylde deres Forpligtelser, men ikke vil. Det er til syvende og sidst ikke saa forfærdelig mange, men de, der er, bør ogsaa have at føle, naar de optræder som asociale eller antisociale Mennesker. Derfor er der ikke noget urimeligt i, at Reglerne her er af en anden

Karakter og Retsvirkningerne af en strengere Karakter end overfor Medborgere i al Almindelighed. De er ikke brutale, men der rækkes de paagældende en Haand for at forsøge at bjerge dem tilbage til det normale Samfundsliv. Jeg vilde naturligvis have følt mig mere glad ved hele denne Ordning, ogsaa ved disse sidste Regler, hvis vi havde levet under de saakaldte normale Forhold, hvorunder jeg i sin Tid udarbejdede disse Forslag. Thi det kan ikke skjules, at hvis Administrationen, som jo i Hovedsagen ligger hos Kommunerne, ikke viser en vis Humanitet og en vis Forstaaelse, vil der være Mulighed for, Fare for, at man kan misbruge enkelte Bestemmelser i en Tid, hvor Hundredetusinder af unge efterhaanden bliver mere og mere demoraliserede, blot af den ene Grund, at de gaar paa Gader og Stræder uden at kunne faa Arbejde. Men en samlet Socialreform bør jo bygges efter, at den kan gælde i det lange Løb, hvis ikke hele Samfundet bryder sammen, altsaa for saa vidt bygge paa det, vi kalder nogenlunde normale Forhold, og saa maa man jo haabe — det er ikke Understøttelseslovgivningens Opgave at bekæmpe Arbejdsløsheden —, at man ad anden Vej formaar at løse denne Opgave i Stedet for at kaste Udgiften over paa det offentlige Forsørgelsesvæsen.

Jeg er klar over, at det vilde tage meget lang Tid, hvis jeg skulde give en virkelig Redegørelse for, hvad disse fire — eller rettere i Dag kun tre — forholdsvise store Lovforslag omfatter, og jeg tror heller ikke, det er nødvendigt i det høje Landsting at gøre det efter den megen Diskussion, som denne Sag alligevel har været Genstand for gennem Aarene. Paa den anden Side har jeg ment, at det ikke vilde være urimeligt at forsøge at give et saadant samlet Overblik over de Tanker, der ligger bagved, saa meget mere som det ved Imødekommenhed, altsaa særlig fra Partiet Venstres Side, og ved mange Indrømmelser her og der er lykkedes at bevare den Opbygning af Systemet, som jeg oprindeligt har forelagt. Det er jeg naturligvis glad ved, fordi jeg tror, at dette nye System bygger paa saa mange baade teoretiske og praktiske Erfaringer, at hvis der ikke sker større Ulykker udefra, skal det nok vise sin Bæreevne igennem Aarene, selv om der naturligvis her som ved alle saa store Reformforslags Udførelse i Livet vil vise sig adskillige Begyndervanskeligheder.

Derfor beklager jeg ogsaa, at det ærede konservative Folkeparti, der ubestridelig viste denne Reform betydelig Interesse